

PREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
KRZYSZTOF KWIATKOWSKI

LWA.410.002.04.2016
P/16/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/16/001 - Wykonanie budżetu państwa w 2015 r
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontroler	Monika Popławska, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 99471 z dnia 12.01.2016 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Biuro Rzecznika Praw Dziecka, ul. Przemysłowa 30/32, 00- 450 Warszawa ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Marek Michałak, Rzecznik Praw Dziecka ² (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Wprowadzenie

Celem kontroli była ocena wykonania ustawy budżetowej na rok 2015 w części 14 – Rzecznik Praw Dziecka.

W ramach części 14 – Rzecznik Praw Dziecka finansowano, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, zadania z zakresu ochrony i promocji praw dziecka, mające na celu zapewnienie dziecku pełnego i harmonijnego rozwoju, z poszanowaniem jego godności i podmiotowości.

Zakres kontroli obejmował:

- analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych³,
- wykonanie wydatków budżetu państwa, w tym uzyskane efekty,
- prawidłowość sporządzenia rocznych sprawozdań budżetowych za rok 2015 oraz sprawozdań za IV kwartał 2015 r. w zakresie operacji finansowych,
- nadzór i kontrolę sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych⁴ (dalej ufp).

Zrealizowane w 2015 r. w części 14 – Rzecznik Praw Dziecka dochody wyniosły 3,8 tys. zł. Wydatki budżetu państwa w tej części zrealizowano w wysokości 10 513,0 tys. zł.

III. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena i jej uzasadnienie	Najwyższa Izba Kontroli ocenia ⁵ pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2015 r w części 14 – Rzecznik Praw Dziecka.
--------------------------	--

¹ Dalej: Biuro RPD.

² Dalej także: RPD.

³ Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2015 r. kontrola dochodów budżetowych w tej części została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.

⁴ Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.

⁵ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2015 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę opisową.

W wyniku kontroli 24% zrealizowanych wydatków budżetu państwa w części 14 stwierdzono, że zostały one poniesione zgodnie z zasadami gospodarowania środkami publicznymi, określonymi w ustawie o finansach publicznych i aktach wykonawczych. Nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków publicznych.

Pozytywną ocenę uzasadnia także fakt, że w rezultacie wydatkowania środków, osiągnięto cele prowadzonej działalności zaplanowane w układzie zadaniowym wydatków. Rzecznik Praw Dziecka rzetelnie, zgodnie z art. 175 ust. 1 i 2 ufp, sprawował nadzór i kontrolę nad wykonywaniem budżetu w części 14.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie zaopiniowała roczne sprawozdania za 2015 r. sporządzone przez dysponenta części 14 – Rzecznik Praw Dziecka. Sprawozdania zostały sporządzone prawidłowo, na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej. System kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny kontrolę prawidłowości sporządzonych sprawozdań budżetowych, w tym sprawozdań w zakresie operacji finansowych. Sprawozdania przekazują prawdziwy obraz dochodów, wydatków, a także należności i zobowiązań 2015 r.

Sprawozdania zostały sporządzone terminowo, stosownie do przepisów rozporządzeń Ministra Finansów w sprawie: sprawozdawczości budżetowej⁶, sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁷, a także sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym⁸.

IV. Wyniki kontroli

1. Dochody budżetowe

Opis stanu faktycznego

W ustawie budżetowej na rok 2015 dochody budżetowe dla tej części zaplanowano w kwocie 2,0 tys. zł, tj. takiej samej jak w roku 2014. Zrealizowane dochody wyniosły 3,8 tys. zł i były wyższe o 90% od kwoty planowanej. W porównaniu do 2014 r. wykonane dochody były wyższe o 2,7% w związku z korektą faktury i zwrotu poniesionego w 2014 r. wydatku (2,5 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 7, 29-30)

Na koniec 2015 r., zgodnie ze sprawozdaniem Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych, w części 14 – Rzecznik Praw Dziecka nie wystąpiły należności pozostałe do zapłaty, ani zaległości.

(dowód: akta kontroli str. 86)

2. Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich

2.1. Wydatki budżetu państwa

Opis stanu faktycznego

W ustawie budżetowej na rok 2015 wydatki budżetu państwa w części 14 – Rzecznik Praw Dziecka zostały zaplanowane w wysokości 10 513,0 tys. zł, tj. 97,0% kwoty wydatków zgłoszonych przez dysponenta części do projektu budżetu (10 842,0 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 5-20, 24, 26)

Wydatki budżetowe w części 14 zostały zrealizowane w kwocie 10 513,0 tys. zł, co stanowiło 100% planu oraz 101,9% wykonania w 2014 r. (10 316,6 tys. zł). Największy wzrost wydatków o 138,0 tys. zł (tj. o 147,4%) w porównaniu do 2014 r.

⁶ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 r., poz. 119 ze zm.).

⁷ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1773).

⁸ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym (Dz. U. Nr 299, poz. 1766)

nastąpił w § 4170 – Wynagrodzenia bezosobowe (56,1 tys. zł). Wzrost wydatków spowodowany był koniecznością wykonania specjalistycznych ekspertyz i opinii w związku z wnioskowanymi przez Rzecznika Praw Dziecka zmianami w ustawach dotyczących praw dziecka.

(dowód: akta kontroli str. 33, 65-66, 223, 253)

Szczegółowym badaniem objęto realizację wydatków w kwocie 2 526,0 tys. zł tj. 24,0% wydatków w części 14 – Rzecznik Praw Dziecka. Doboru próby wydatków dokonano na podstawie wygenerowanych z systemu księgowego zapisów i dowodów księgowych odpowiadających pozapłacowemu wydatkom budżetowym Biura RPD. Próba została wylosowana metodą monetarną (MUS⁹) spośród 980 zapisów księgowych o łącznej wartości 5 610,4 tys. zł. Próba wydatków dobranych celowo wyniosła 50,6 tys. zł. Badaniem objęto 80 zapisów księgowych na kwotę ogółem 2 526,0 tys. zł, w tym w grupie wydatków majątkowych 5 zapisów na kwotę 126,8 tys. zł oraz w grupie wydatków bieżących pozapłacowych 75 zapisów na kwotę 2 399,2 tys. zł.

Stwierdzono, że wydatków dokonywano zgodnie z planem finansowym, na zakupy i usługi służące realizacji celów RPD oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami. Nie stwierdzono przypadków zastosowania nieprawidłowego trybu udzielenia zamówienia publicznego oraz nieterminowych płatności.

W wyniku analizy 3 postępowań o udzielenie zamówień publicznych¹⁰ (dwóch przeprowadzonych w trybie przetargu nieograniczonego i jednego w trybie negocjacji bez ogłoszenia) na łączną kwotę 881,5 tys. zł nie stwierdzono naruszeń przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych¹¹

(dowód: akta kontroli str. 28, 134-139, 145, 150-160, 167-177, 188-204, 282-283)

Zrealizowane w 2015 r. wydatki bieżące jednostek budżetowych wyniosły 10 259,0 tys. zł, tj. 100% planu po zmianach i były wyższe od wykonania w 2014 r. o 198,5 tys. zł (o 2,0%). W tej grupie wydatków 45,2% stanowiły wynagrodzenia wraz z pochodnymi od wynagrodzeń (4 634,2 tys. zł), a 53,4% zakupy towarów i usług (5 482,0 tys. zł). Wydatki na wynagrodzenia osobowe¹² wyniosły 3 942,9 tys. zł i w związku z wyższym dodatkowym wynagrodzeniem rocznym wzrosły o 17,0 tys. zł w porównaniu do 2014 r. (3 925,9 tys. zł).

Swiadczenia na rzecz osób fizycznych wyniosły 4,0 tys. zł, tj. 100% planu po zmianach i obejmowały wydatki na zwrot kosztów zakupu okularów dla 13 pracowników. Wydatki były niższe o 2,5 tys. zł (o 38,5%) w porównaniu z 2014 r. w związku z mniejszą liczbą pracowników, którzy skorzystali ze zwrotu kosztów zakupu okularów.

Zrealizowane w 2015 r. wydatki majątkowe w wysokości 250,0 tys. zł (100% planu) były o 0,4 tys. zł (o 0,2%) wyższe niż w 2014 r. Wydatki te, zgodnie z planem rzeczowym na 2015 r., przeznaczono na zakup komputerów, urządzeń serwerowych, sprzętu biurowego.

(dowód: akta kontroli str. 13, 18-21, 32-34, 65-66, 218, 223)

W 2015 r. przeciętne zatrudnienie wyniosło 59 osób i było o 2 osoby niższe w porównaniu do roku 2014. Spadek stanu zatrudnienia wynikał z pobytu większej niż w roku poprzednim liczby pracowników Biura RPD na urloпах bezpłatnych, wychowawczych, macierzyńskich oraz zasiłkach chorobowych. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na jednego pełnozatrudnionego wyniosło 5 569,10 zł

⁹ Z prawdopodobieństwem proporcjonalnym do wartości

¹⁰ Spośród 8 zamówień o łącznej wartości 1 274,6 tys. zł brutto udzielonych przez Biuro RPD w 2015 r. (w tym 7 w trybie przetargu nieograniczonego i jedno w trybie negocjacji bez ogłoszenia)

¹¹ Dz. U. z 2013 r., poz. 907 ze zm.

¹² Łącznie z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym (§ 4040)

i było wyższe o 205,80 zł (3,8%) w porównaniu do roku poprzedniego (5 363,30 zł). Wzrost miesięcznego wynagrodzenia na jednego zatrudnionego wynika z wypłaty wyższego o 17,0 tys. zł dodatkowego wynagrodzenia rocznego.

(dowód: akta kontroli str. 18-21, 33, 35-43, 65-66, 216-217)

Na koniec 2015 r. w części 14 – Rzecznik Praw Dziecka nie wystąpiły zobowiązania wymagalne, a zobowiązania z terminem płatności przypadającym w 2016 r. wyniosły 367,3 tys. zł i dotyczyły dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi. W porównaniu do 2014 r. zobowiązania były niższe o 47,8 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 65-66, 224-226)

Ustalone
nieprawidłowości
i uwagi

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej wydatków budżetu państwa nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.2. Efekty rzeczowe prowadzonej działalności

Opis stanu
faktycznego

Rzecznik Praw Dziecka w ramach określonej w budżecie zadaniowym funkcji 16 – sprawy obywatelskie na 2015 r., realizował zadanie „Ochrona Praw Obywatelskich, Praw Dziecka i Praw Pacjenta”. Celem zadania była ochrona i promocja praw dziecka. Przyjęty miernik realizacji zadania – 77%¹³ (liczba spraw rozpatrzonych¹⁴ w stosunku do ogólnej liczby spraw) został zrealizowany na poziomie 92%.

W ramach zadania realizowano podzadanie „Ochrona i promocja praw Dziecka”, w tym dwa działania: „Prowadzenie działań interwencyjnych w sytuacji naruszenia praw dziecka” (16.5.2.1.) oraz „Promocja praw dziecka” (16.5.2.2.), na które wydatkowano w 2015 r. odpowiednio: 7 402,8 tys. zł i 3 110,2 tys. zł (100% planu).

Miernik podzadania „Ochrona i promocja praw Dziecka” określony jako liczba przystąpień do toczących się postępowań (sąd, TK) zrealizowano na poziomie 138 przystąpień (planowana wartość – 120). Planowane wartości mierników poszczególnych działań Rzecznika Praw Dziecka zostały zrealizowane, tj.: w przypadku działań interwencyjnych w sytuacji naruszenia praw Dziecka – w 2015 r. przeprowadzono 170 kontroli i wizytacji (przyjęta wartość miernika – 145), natomiast w ramach promocji praw Dziecka – w 2015 r. podjęto 26 zaplanowanych działań promujących, np. zorganizowano kampanie społeczne: „Reaguj masz prawo”, „Bicie, czas z tym skończyć”, „Odwaga ratuje życie”, kampanie medialne, prowadzono portale internetowe: strefamlodych.pl, www.jakreagowac.pl, przedstawiający problemy przemocy i reagowania na jej przejawy, a także zorganizowano konkursy i wystawy dotyczące praw dziecka.

(dowód: akta kontroli str. 18-23, 27, 98, 219-222, 230-252)

Ustalone
nieprawidłowości
i uwagi

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej osiągniętych efektów rzeczowych nie stwierdzono nieprawidłowości.

3. Sprawozdania

Opis stanu
faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych sprawozdań za 2015 r. przez dysponenta części 14 – Rzecznik Praw Dziecka:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28).

¹³ Przyjmując wartość miernika realizacji zadania wzięto pod uwagę stopień skomplikowania spraw rozpatrywanych przez Rzecznika Praw Dziecka oraz długotrwałość spraw sądowych, w których bierze udział RPD.

¹⁴ Sprawy rozpatrzone oznaczają sprawy zakończone.

- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1),
- sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2015 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania zostały sporządzone prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, a wykazane w nich kwoty były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Przyjęty system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny kontrolę prawidłowości sporządzonych sprawozdań. Wyżej wymienione sprawozdania zostały przekazane w terminach określonych w rozporządzeniach Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych oraz w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym.

(dowód: akta kontroli str. 57-132)

Ustalone
nieprawidłowości
i uwagi

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej sprawozdawczości nie stwierdzono nieprawidłowości.

V. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości w realizacji budżetu w części 14 – Rzecznik Praw Dziecka w 2015 r. Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag i wniosków pokontrolnych.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach: jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁵ kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli.

Warszawa, dnia 21 marca 2016 r.

Prezes
Najwyższej Izby Kontroli
Krzysztof Kwiatkowski

¹⁵ Dz. U. z 2016 r., poz. 1096